

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล
เชิงราชประชานุเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวไพริน เกียรติสุนทรานันท์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. จุริรัตน์ โทมัส ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. สมชาย เตียวกุล กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง ประสิทธิภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงราย
ประชานุเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการ
มูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (2) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการจัดการมูล
ฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค เสนอแนะแนว
ทางการปรับปรุง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล
เชียงรายประชานุเคราะห์ ที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลทุกๆ ขั้นตอน
จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม มีจำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับ
บุคลากรทางการแพทย์ ชุดที่ 2 สำหรับผู้ดูแลระบบเตาเผาของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และการสรุปรวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะจาก
ตอนท้ายของแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

ลักษณะการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน
คือ การคัดแยก การรวบรวม การเก็บพัก การขนย้าย และการกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ ในแต่ละขั้นตอน
ทำได้ถูกต้องตามหลักการ

เจ้าหน้าที่มีความรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออยู่ในเกณฑ์ดี ประเภทของมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทผู้ป่วย โรค แต่มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยงานมีปริมาณมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณผู้ป่วยมีจำนวนมากขึ้น โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละหน่วยงานมีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อประมาณ 10-15 กิโลกรัมต่อวัน

ส่วนระบบเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เป็นเตาเผาขนาดเล็กสามารถเผาขยะได้ประมาณ 100-150 กิโลกรัม / ชั่วโมง ส่วนใหญ่จะมีการเผามูลฝอยติดเชื้อวันละ 150-250 กิโลกรัม ซึ่งสามารถเผามูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เกิดการตกค้างของขยะ ประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งประเมินจากแบบประเมินประสิทธิภาพในขั้นตอนต่างๆของการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และใช้แบบประเมินเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ คือ บุคลากรในโรงพยาบาลบางส่วนยังขาดความตระหนักในการคัดแยกมูลฝอยทั่วไปกับมูลฝอยติดเชื้อ มีการทิ้งมูลฝอยติดเชื้อผิดที่ ซึ่งอาจเกิดปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อโรค และอาจเป็นอันตรายกับผู้ที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมมูลฝอยได้

Independent Study Title Efficiency of Infectious Waste Management in Chiang Rai
Prachanukroh Hospital, Amphoe Mueang, Changwat Chiang Rai

Author Miss Pairin Kritesoontaranun

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Jureerat Thomus Chairperson

Lecturer Dr. Somchai Teawkul Member

Assoc. Prof. Dr. Jedlar Soonthornwipak Member

ABSTRACT

This independent study “Efficiency of Infections Waste Management in Chiang Rai Prachanukroh Hospital, Amphoe Mueang, Changwat Chiang Rai” was conducted with the following objectives: 1.) to study infectious waste management 2.) to evaluate the efficiency of infectious waste management and 3.) to study problems in order to improve infectious waste management.

A total of 210 studied samples included medical and technical staff who deal with infectious waste and the incinerator. Data were collected by using constructed questionnaires and were analyzed by means of percentage, mean and frequency. Results of this study could be summarized as follows:

The infections Waste Management in Chiang Rai Prachanukroh Hospital consists of five steps, i.e., separation or designation, collection, storage, transfer and treatment or final disposal. Apparently, each step has been carried out correctly. The hospital staff have good knowledge and good behavior involving infectious waste management. It was found that there are different kinds of waste being generated

depending on patients with various diseases. The result also showed that an average amount of infectious waste was approximately 10-15 kilogram per day, however, its amount tends to increase in the future.

With regard to the incinerator efficiency, its operation capacity is about 100-150 kilogram per hour and about 150-250 kilogram of infectious waste being burnt each day. Thus, there is no accumulated infectious waste. Based on the infectious waste evaluation form by the government, the result also indicated that the operation efficiency of the incinerator is at good level.

The problems of infectious waste management were related to lacking of full awareness of the staff when practicing infectious waste separation that may cause spreading of disease and may be harmful to themselves and others.